

Ilgtspējīga tūrisma modelis Vides politikas priekšlikumi tūrisma attīstībai

Asnāte Ziemeļe

8. decembris, 2011

LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

POLPROP-NATURA
Nr. LIFE07ENV/LV/000981

POLPROP-NATURA

Projekta demonstrācijas vieta – Slīteres nacionālais parks

Projekta ieviešanas laiks: 01/02/2009-31/01/2012

Projekta ieviesējs: Lauku Ceļotājs

Projekta partneris: ECEAT

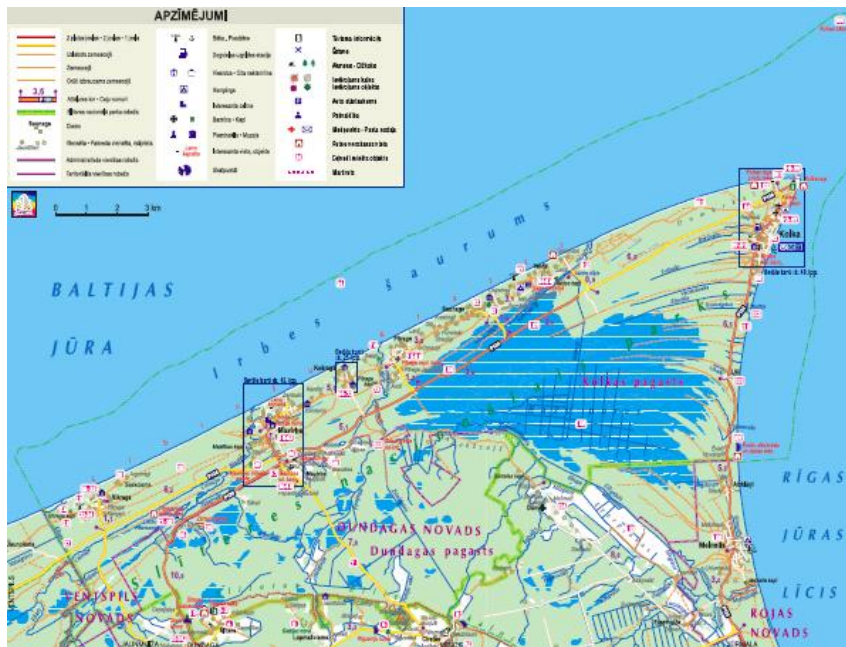
Projekta finansētājs: EK Life programma

Projekta līdzfinansētājs: LR VIDM, LVAF

POLPROP-NATURA
Nr. LIFE07ENV/LV/000981

Slīteres nacionālais parks

- Bij. slēgta militāra teritorija
- Īpaši aizsargājama dabas teritorija (bij. rezervāts)
- Vāji att. tūrisma infrastruktūra un pakalpojumi
- Vāja sadarbība starp adm., pašv., uzņēmējiem, iedzīvotājiem
- Pieaugoša neorganizēta tūrisma plūsma

Mērķis:

Veicināt tūrisma nozares ieguldījumu vietējā ekonomikā, tajā pašā laikā saglabājot dabas vērtības teritorijā

Vides politikas priekšlikumi tūrisma attīstībai

Sadarbības un komunikācijas uzlabošana aizsargājamās teritorijās

Rokasgrāmatai „Īpaši aizsargājamo teritoriju vienotais stils”

Piekrastes kultūrvēsturiskās vides – tradicionālās arhitektūras saglabāšanai

Apmeklētāju monitorings aizsargājamās teritorijās

Ilgtspējīgs tūrisma modelis

Koncepcija

Tūrisma produkti un infrastruktūra

Mārketings

Apmeklētāju monitorings

Teritorijas tūrisma attīstības koncepcija

- Vietējās sabiedrības iesaistīšana
- Vietējo tūrisma resursu apzināšana
- Priekšlikumi ilgtspējīga tūrisma attīstībai - vīzija

Priekšlikumi ilgtspējīga tūrisma attīstībai SNP

 <p>Foto: Jānis Šteinbergs</p> <p>VELOBRAUCĒJIEM vairākos maršrūtus pa biežāku ceļiem, gar jūru un cauri Sīveres sliem</p>	 <p>Foto: Jānis Šteinbergs</p> <p>KĀJĀMGĀJĒJIEM pārņemt maršrūtus gar Sīveres krastu, Mūrtiņi, Kokasragu</p>	 <p>Foto: Viktors Štepa</p> <p>DABAS VĒROTĀJIEM vairākus maršrūtus Kokasragā, drūvētiņā Sīveres sliem</p>
 <p>Foto: Jānis Šteinbergs</p> <p>AUTOCEĻOTĀJIEM apkarņot Sīveres nacionālajam parkam, pie skaidrākajām skatu viedēm</p>	 <p>Foto: Edgars "Jānis Štepa"</p> <p>LAIVOTĀJIEM jūras maršrūtus – Lido Kokas bāvētavai gar piekrasti</p>	 <p>Foto: Andrejs Poles</p> <p>PUTNU VĒROTĀJIEM putni, dāvē, mīļnieki, pavasarī un rudenī</p>

Pamatprincips – KONSTRUKTĪVA SADARBĪBA, VISU PUŠU IESAISTE

Ieteikums

- Dundagas novada dome
- SNP administrācija
- NVO
- Tūrisma uzņēmēji
- Aktīvi vietējie iedzīvotāji

Tūrisma produkti un infrastruktūra I

- Tūrisma produktu veidošana
- Maršrutu marķēšana
- Brīvdabas informācijas stendi
- Apmācības pakalpojumu sniedzējiem

Tūrisma produkti un infrastruktūra II

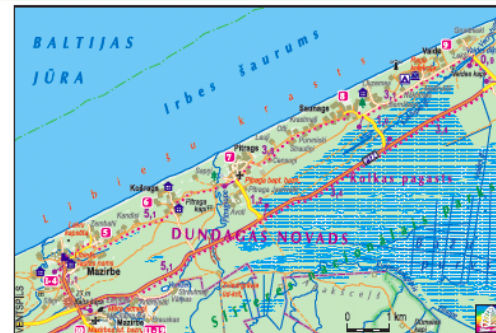
- Autentiskās vides un tradicionālās apbūves saglabāšana
- Vietējās kultūrvides saglabāšana
- Dabas vērtības

Jaunie tūrisma produkti/maršruti

- 3 maršruti kājāmgājējiem
- 2 maršruti velobraucējiem
- 1 maršruts laivotājiem
- 1 maršruts autoceļotājiem
- 2 tūres dabas vērotājiem – putniem un zvēriem

Slītere aicina!
Slīteres nacionālajā parkā, izņemot rezervāta režīma zonu, var brīvi staigāt, vērot augus, dzīvniekus un ainavas, ogot, sēpot, peldēties (izņemot Kolkasragu, kur to medikāli drošības apsvērumu dēļ), sauloties, braukt ar divriteni un laivu. Saurzobšim vērtības, kuru dēļ šeit esam atbraukuši!

**VELOBRAUCĒJIEM
PA LĪBIEŠU CIEMIEM**

MARŠRUTA RAKSTUROJUMS

Maršruts piemērots aktīviem braucējiem, kam interesē piekrietās dabā un lībiešu kultūras mantojums. Maršruts pa veļu meža ceļu ved cauri pieciem ciemiem: Mazirbei, Kolkasragam, Pitragam, Saunagam un Vaidēi. Tie vietām vēl glabā senās zvejnieku dzīves iezīmes. Atpakaļ dodamies pa Ventspils – Kolkas autoceļu (P 124), kas ir asfaltēts un norādīts maršruta kartē. Braucienu iespējams sākt jebkurā ceļa posmā.

Laiks: Aprīlis – oktobris
Garums: Ap 28 km. Veicama viena diena
Aptuvenais laiks: – 5 h (ar ciemu un objektu apskati)
Velosipēdu tips: Kalnu divritenti

Grūtības pakāpe: Vidējās grūtības
Ceļa segums:

Apmēram puse no kopējā garuma – meža ceļi ar grunts segumu, nedaudz mazāk kā puse – asfalts

Sākums: Mazirbe, Lībiešu tautas nams

Beigu punkts: Mazirbe, Lībiešu tautas nams

Maršruta gaita: Mazirbe – Kolkas – Pitragi – Saunags – Vaidē – atpakaļceļš P 124 autoceļš līdz Mazirbei

Maršruta raksturojums: Mazirbe – Vaidē – Kolkas posmā maršruts ar dzeļzemu krāsu uz kokiem.

Alternatīvas: Maršrutu var veikt arī pretējā virzienā vai to turpināt pa Slīteres nacionālā parka administrācijas veidotā velomaršruta Kolkā – Mazirbe – Sīrags Kolkas posmu (pa meža ceļiem) līdz Kolkai (vēl + 11 km). Tā kā maršruts ir apļveidīgs, to var sākt un beigt arī jebkurā citā vietā.

Attālums no Rīgas: 170 km

Loģistika: Aplūvēda maršruts, kur atgriezās sākuma punkta

Der zināt! Meža ceļi, kas savieno lībiešu ciemus vietām var būt sliktas kvalitātes (smiltis, lītaunā laikā – odens pēļķes, koku saknes).

Neatliekamās palīdzības dienestu tālrunis: 112

Slīteres nacionālā parka (kā rezervāts dibināts 1923. g.) pamatoti dēvē par Baltijas Jūras iepriekšējo attīstības stadiju „brīvās dabas muzeju”. Šo ekoloģisko notikumu mūsdienu „dzīvī” liecnieki ir Slīteres Zīle kalni – stāvji, līdz 20–30 m augstā Baltijas ledus ezera senkrausta kāpīte (Baltijas Jūras stadija pirms 10 000 gadu), Stiebru kalni – Ancilus ezera senkrasts (pirms 8–9 tūkstošiem gadu), bet Eiropā pēc plāntības lielākā – kangaru (āķu valņi) un vīgu (mītras starpkāpu ielejās) ainava ir Lītoras Jūras laika veidojums (pirms 4–7 tūkstošiem gadu). Matgais Ziemeļkurzemes klimats ir ienesis, kādēļ šeit ir liela augu sugu daudzveidība (ap 860 sugu), un sastopami arī daudz Latvijā reti augi (piem., parastā līve un Baltijas eļģeja). Sava veida „noplēns” sienu dabas vērtību saglabāšanā bija arī Jūras piekrastē kādreiz pastāvošajam padomju militārajam režīmam, kura dēļ piekrieste pusedarīta ganamā saglabājis apmeklētāju un būvniecības ziņā mazsarta. Tā laika liecnieki ir parnestās PSRS armijas bāzes un dažādi militārie objekti. Slīteres nacionālajā parkā atrodas viens no populārākajiem Latvijas tūrisma objektiem – Kolkasrags, kuru gada laikā apmeklē vairāk nekā 50 000 ceļotāji, bet putnu pavasara migrāciju laikā stunda pār ragu pārlaizas desmitiem tūkstošu putnu. Baltijas Jūras krausta posmā – t.s. Lībiešu kraustā no Melnsila līdz Oviļiem ir saglabājusies lībiešu (viens no mazākajām pasaules tautām) zvejniekciem un citi to kultūras liecnieki. Tūristu vajadzībām izveidotas četras dabas takas, velomaršruti, sikatū tomis, apmeklējama Slīteres bāka.

Slīteres nacionālajā parkā ir izveidoti vēl vairāki pārgājēju, velo, odens un auto tūrisma maršruti – meklējiet maršrutu lapas [WWW.CELOTAJS.LV](http://www.celotajs.lv) un atzīmes abal

TŪRISMA PAKALPOJUMI

Tuvākās naktsmitnes:
 ▲ Upekaļi 29259510
 ▲ Mazrbes Kalēj 28829474, 29213412
 ▲ Dzirantiņi 26173009
 ▲ Pitragi 29372728, www.pitragi.lv
 ▲ Jaunfīrmači 29412974
 ▲ Krūmiņi 29452512
 ▲ Purvziedi 63200179, 29395624

Atpūtas vietas: Vaidē pie Vaides dīļa

Veikali: Mazirbe
 Edināšana: Kolkasrags Pitragos (tikai grupām, iepriekš piesakoties) 29372728

Velosipēdu noma: Tūristu mītnēs Pitagi, Mazrbes Kalēj

Tūrisma informācija:
www.lidzsliterai.lv 63224165;
www.kolkasrags.lv 29149105;
www.slitereskurzeme.lv 63232293, 29444395;
www.celotajs.lv 67617600; www.lvzemes.lv

Lībiešu Jūras kraustā pie Mazrbes

Kolkasrags

Jūra

Finansēts ar Eiropas Komisijas Life programmas un LR Vides ministrijas finansālu atbalstu. PDLRPPOP-NATURA (Nr. LIFE07EN/LV000818)

Vadlīnijas aktīvā tūrisma maršrutu krāsu marķējumam

ATJAUNOTS UN PAPILDINĀTS PĒC VADLĪNIJU TESTĒŠANAS DABĀ

VADLĪNIJAS

Aktīvā tūrisma maršrutu
krāsu marķējumam

LLTA „Lauku ceļotājs” / 2010

Kalnčiema iela 40, Rīga, LV-1046
www.celotajs.lv/lauku@celotajs.lv

VIDES
MINISTRIJA

POLPROP- NATURA Nr. LIFE07EN/LV/000981

Ieteikums ĪADT
vienotam
stilam

5 informācijas stendi SNP, vadlīnijas

VADLĪNIJAS INFORMĀCIJAS SATURAM BALSTOTIES UZ PRAKTISKO PIEREDZI SLĪTERES NACIONĀLAJĀ PARKĀ

Kā izstrādāt brīvdabas informācijas stendu?

LEADER
POLPROJ- NATURA

RES NACIONĀLAIS PARKS

NACIONĀLAIS PARKS

MAZIRBE (IRAI)

MAZIRBE, kas raksturotājam avotā minēta jau 1387. g., bija latviski Māzra cietis Kariemē cietīnārk. Viņi mēdzu pagēlēt - arī cietēdāgu arhānāhānā un hānānāhānā cietēnā. Māzānānā Māzānānā cietēnā cietēnā ir Lānānā cietēnā nānā un hānānānānā cietēnā.

The name of Mazirbe appears in historical documents dating back as far as 1387. At one time it was the largest Latvian village on the Kurzeme shoreland. It more recent times, it has been an important center for fishing and shipping. Today Mazirbe is known as the Luv-Peapāk, Cārtā and an annual Luv Festival.

**MAZIRBE UN TĪKĀNĀS APĀRSTĀVĪBĀS
SĪNĒTĒJĀNĀS ANĀKĀM.
YOU CAN GET YOUR BEST LOOK AT
NATURE AND ITS SURROUNDINGS ON FOOT!**

MAZIRBEĀS CĀRTĀS / LENGTH: 7,10 km
APĀRSTĀVĪBĀS / TIME: 2-3 h
APĀRSTĀVĪBĀS / INFORMATION:
www.naturaparks.lv/111/MAZIRBE, 31044000

MAZIRBEĀS CĀRTĀS / LENGTH: 7,10 km
APĀRSTĀVĪBĀS / TIME: 2-3 h
APĀRSTĀVĪBĀS / INFORMATION:
www.naturaparks.lv/111/MAZIRBE, 31044000

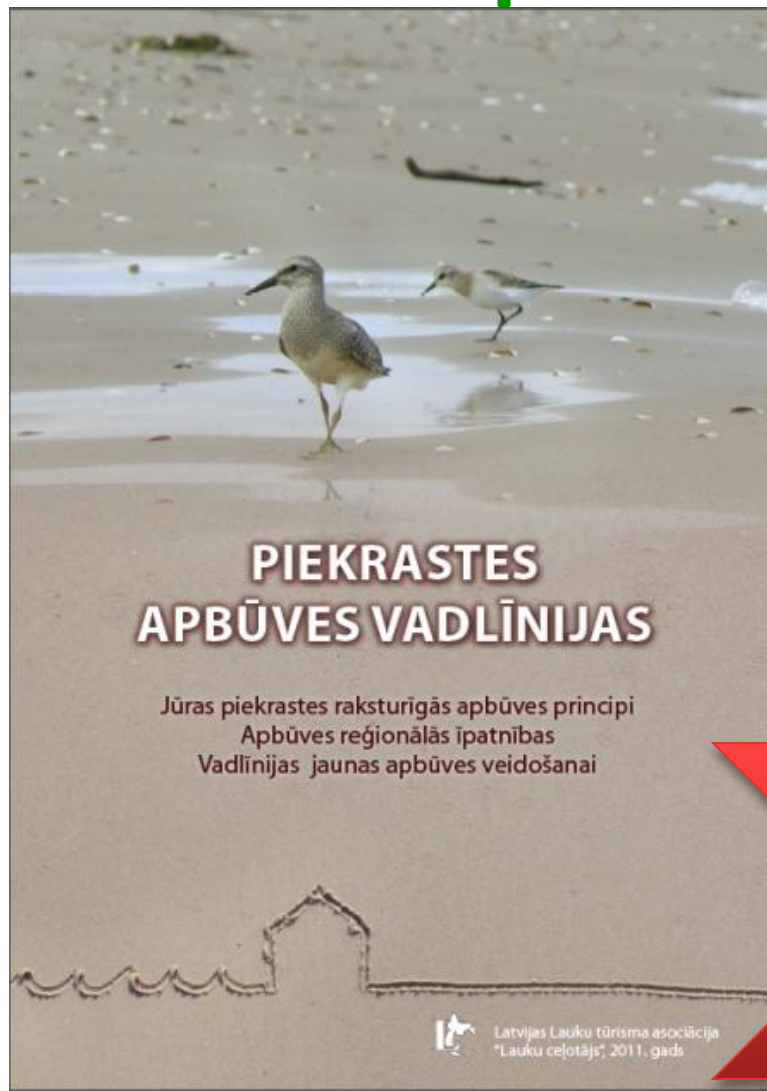
Ieteikumi ĪADT
vienotajam
stilam

- Analizēti stendu piemēri
- Iesaistītas visas puses
- Praktiska informācija
- Novietojums

Apmācības pakalpojumu sniedzējiem

Autentiskās vides un tradicionālās apbūves saglabāšana

Ieteikums

Vietējās kultūrvides saglabāšana

Tūrisma materiālu un
uzziņas līdzekļu izstrādei,
teritorijas iedzīvotāju libiskās
identitātes uzturēšanai.

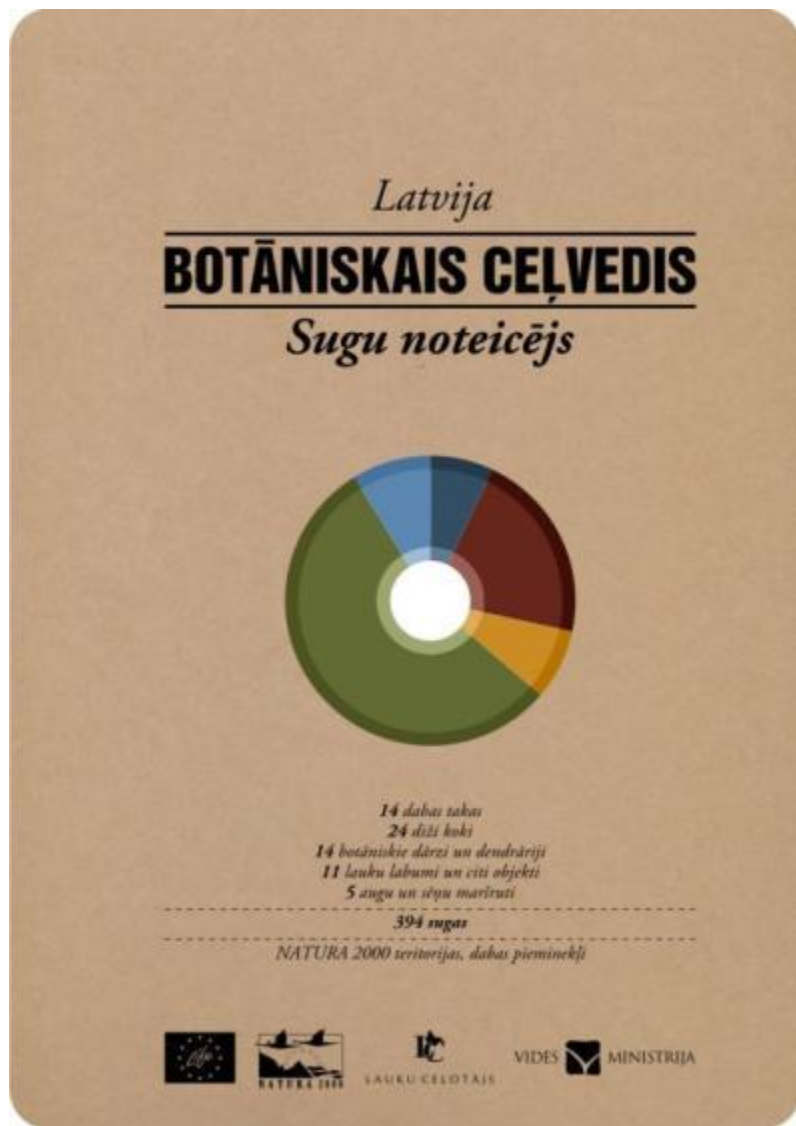
POLPROP-NATURA Nr. LIFE07/ENV/LV/000981

VIDES
MINISTRIJA

Dabas vērtības

Saturā

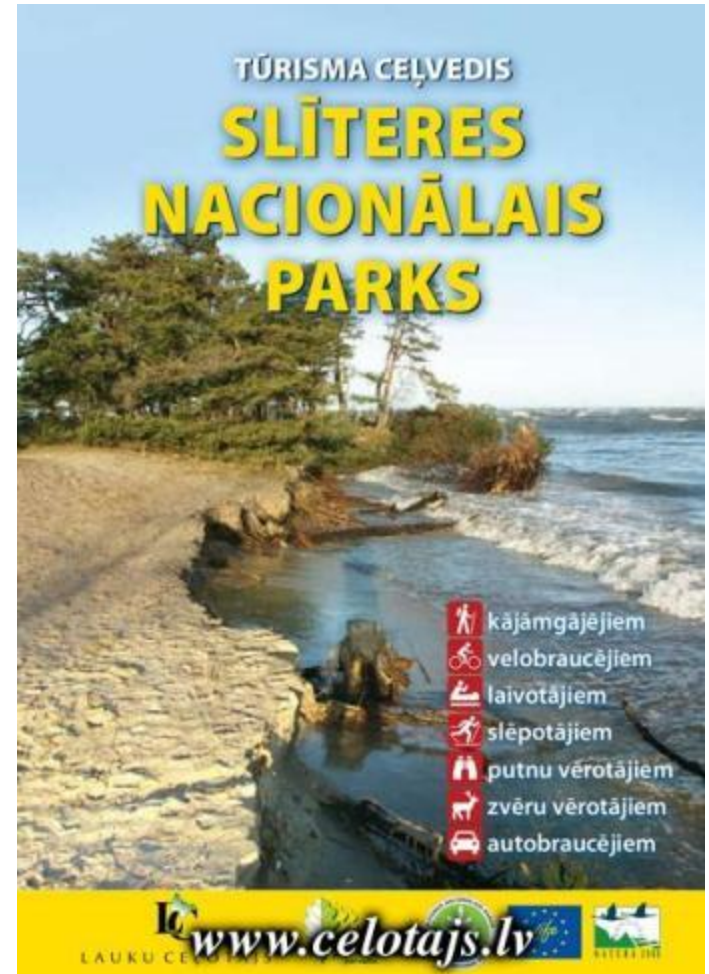
- Ievads
- Vērts redzēt – botānikas takas, dižkoki, alejas, botāniskie dārzi, dendrāriji u.c.
- Augu un sēņu maršruti
- Sugu noteicējs – sēnes, ķērpji, aļģes, sūnas, staipekņi, kosas, papardes, sēklaugi
- Saudzē!

Mārketings

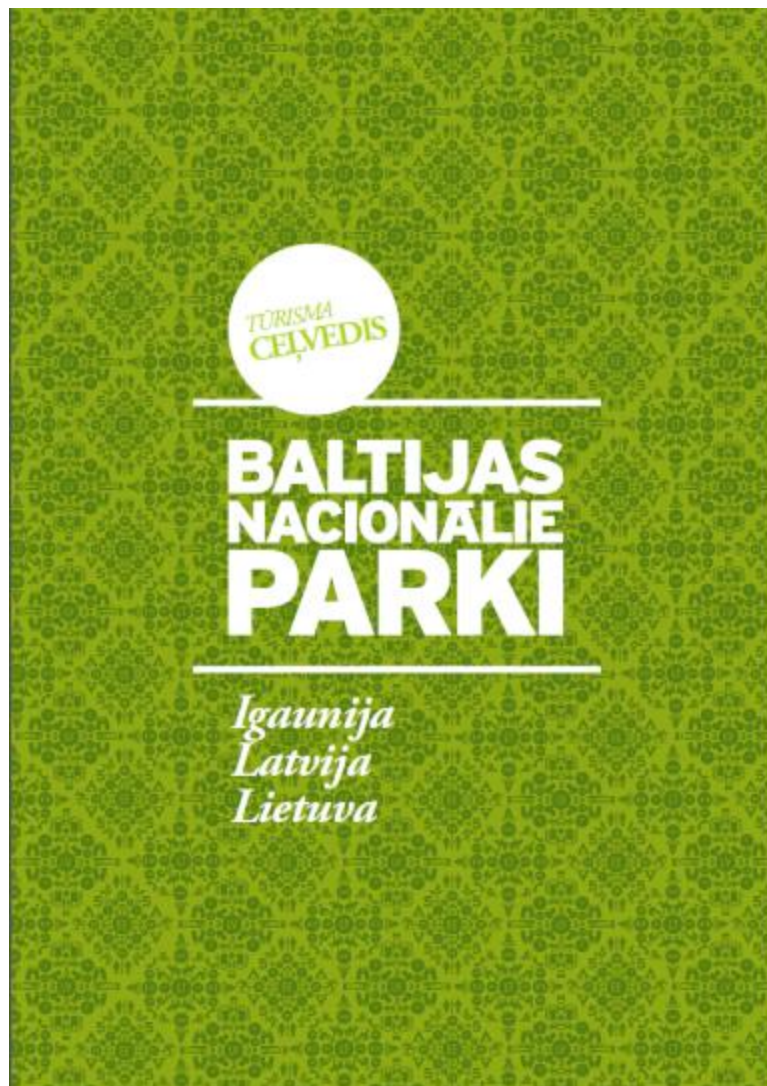
- Teritorijas tūrisma ceļvedis
- Teritorijas iekļaušanās plašāka mēroga mārketinga aktivitātēs
- Dalība tūrisma izstādēs un gadatirgos
- Pasākumi – atvērtās dienas apmeklētājiem

Tūrisma ceļvedis – Slīteres NP + ceļveža sagatavošanas principi

- Nozīmīgākie dabas un cilvēces vēstures notikumi un fakti
- Vērts redzēt un zināt
- 12 Slīteres dārgumi
- Tūrisma maršruti
- Ikgadējie pasākumi
- Zaļie un praktiskie padomi
- Pakalpojumi, servisi
- Slīteres nacionālā parka karte

BNP ceļvedis

- 5 Igaunijas nacionālie parki
- 4 Latvijas nacionālie parki
- 5 Lietuvas nacionālie parki

Darbs ar tūroperatoriem

www.countryholidays.lv

Spring Birdwatching Group Tour

Who is it for? This tour is for keen and experienced birders who like to spend some time on the sites looking and listening to the birds. The tour is guided by professional and experienced ornithologist and covers the best of the spring migrations. The tour passes Kemeri National Park, several lakes, goes along the sea coast where most of the migration traffic goes over, covers some wonderful historic sites islands, floodlands and marshes.

30 Apr-09 May (10 Days)

Day 1. Arrival in Riga. A tour of the Latvian capital of Riga and its Old Town, which is on the UNESCO list of global cultural heritage. Overnight at the Monica Centre Hotel in Riga.

Day 2 Riga - Jelgava - Sēle - Jelgava - Stampe - Dundaga - Mērese - Sēliņi - Jaunmokuļi (~760km)

See what sites and attractions on the route: Riga-Jelgava-Sēle (~40 km), The Sēle flood-lands - a region full of migrating game, ducks and different plovers; Sēle-Jelgava (18 km), Jelgava Palace Island (swamp); Lunch at Jelgava; Jelgava-Stampe-Dundaga Meadows (~40 km), The Dundaga Meadows are an important part of the forested area of the Kemeri Heath along the course of the little Stampe River. There is a bird-watching tower; as well as so-called Throat of Mole (rag) - wetlands flooded by basins at the meadows and of the territory; Smēle-Dundaga (~30 km), The Jaunmokuļi Minor Park. Overnight at Jaunmokuļi Manor.

Day 3 Jaunmokuļi - Kemeri - Sēle - Ošas - Lapsmežciems - Jaunmokuļi (~300 km)

See what sites and attractions on the route: A wetland path near a forest hut and the pine forest with a small island. The short path takes one through the black alder wetlands of the Vidzeme River, as well as the wetlands between the Forest House and Lake Sēle; A visit to the waterfalls; Lunch at Sēle.

Day 4. Jaunmokuļi - Mērese - Engure -

Mērese - Mērsroze - Gaiķis - Rēve - Kōle (~100 km)

Day 5 Kērbags - Kōle - Pleska - Dundaga - Sēliņi - Mērese - Kōle (~74 km)

See what sites and attractions on the route: Kērbags (~14 km), Cape Kōle is one of the places for birdwatching when it comes to the diversity of species during the migration - nearly all of the species are present in Latvia can be found at the night time, The Pleska in Trail (0.5 km), which offers a set of wetlands with swamps and a swamp that are unique at the European; Sēle-Kōle-Mērese-Dundaga (~40 km), Dundaga-Sēle-Mērese-Kōle; The water castle at the Sēle Island Park and Sēle Lighthouse.

Make a reservation at the Baltic Country Holidays, a Latvia company
Latvian: 671 45 454, 671 45 454, 671 45 454, 671 45 454, 671 45 454, 671 45 454

www.countryholidays.lv

...everything about mushrooms: from picking to preparation!

TRIP DETAILS

Package price per person from 120.00 EUR* by 10 persons, see on site by 12 persons, see on site

*Minimum number of persons - 4
*Maximum of 10 persons can change in case of the first and second days of the trip
*Included in the price is: transport

www.countryholidays.lv

Mushroom Tour at Vidzeme region

6 (7 days)

Who is it for? This is for people who enjoy forests, wildlife and has an interest in mushrooms - different species as well as their various ways of preparation. The tour is led by the professional mycologist and combines the mysterious world of mushrooms with local culinary traditions. The group is introduced with mushrooms growing at the various biotopes - natural as well as man made. The tour goes in different forests, passes some historic sites and small villages on the way. Everyone could try their hand at mushrooming and by the end of the day together with guide sort them out and cook in delicious meal.

Day 1 Arrival in Riga
Departure to the hotel in the city centre. Introduction meeting with the guide at the Latvian Nature Museum which can be followed by the excursion to the Central Market. Free time in Riga. Accommodation at Island Hotel.

Day 2 Dabule Rīga - Sīkule - Rīgas - Nācienu - Līvūdu - Mērsroze - Mērese - Kōle - Pleska - Dundaga - Sēle - Kōle (~140 km)

See what sites and attractions on the route: One of the most popular mushroom picking routes at Riga suburbs. Here we might find popular in Latvia edible mushroom like chanterelles, russulas and various boletes. Also Chestnut Boletes (Gyrophorus castaneus), Land Boletes (Boletus luridus), edible tree fungus - Sheep polypore (pogonaria) in Scaevola forest, (Gibberula conchata), Golden coral (Ramaria aurea) and others. Short stop at the media Church in Riga to look for rare mushroom in European level - peaty saffron yellow coloured (Pezizella crocea).

Day 3 Grejs Meadow Park: Zvirbu Cliff - Čak - Ungurēns
Breakfast. We will not travel along the

Amata river which guarantees spectacular views, including impressive sandstone Zvirbu Cliff as well as mushrooms typical for river banks. Also Chaga (Inonotera obliqua) which is used in medicine as well as Alder Slender (Inonotera radicata) which changes its colour depending of the light. We'll make a stop at Čak to look at its highly medicinal cattle raiser and charming Old Town. Ungurēns Minor is unique example of the 18th century wooden baroque architecture. The interior paintings on the walls and ceilings have still survived. The manor has the park with impressive old oaks. There we look for (Pezizella crocea) and other typical mushrooms growing by oaks. Walking along the Lake Vidzeme we might find summer boletes (Boletus reticulatus). We will do the mushrooming by stopping at the shitali mushroom growers at Dubaj. Accommodation at the hotel Vidzeme in Valmiera.

Day 4 Zilākalne - Sēle - Zilākalne - Sēle - Mērese - Kōle - Pleska - Dundaga - Sēle - Kōle (~140 km)
Breakfast. Zilākalne is a very distinct block covered by forest, and here there is a "yarrow" landscape featuring the northern part of the hills, as well as the Lake Sēle islands. It is also a good place for different types of boletes.

Day 5 Mērese - Mērese - Kōle - Pleska - Dundaga - Sēle - Kōle (~140 km)
Breakfast. Mushrooming near Mērese at the typical pine-tree forests with Cladonia on white lichen. Chamaetium, Salska Boletes, Laccaria and others. Natural coniferous forest at Mērese - one of the richest from biological diversity point of view. Here one can find mushrooms which are indicators of nature for forest, like Wood-cotting fungus (Peziza nigricollis), (Lophosiphonia collabens), needle covered Asterodon (Asterodon repens). Stop at Jaunmokuļi - growers of

Make a reservation at the Baltic Country Holidays, a Latvia company
Latvian: 671 45 454, 671 45 454, 671 45 454, 671 45 454, 671 45 454, 671 45 454

www.countryholidays.lv

...getting to know at least 100 different mushroom species

TRIP DETAILS

Package price per person from 100.00 EUR* based on group of 10 persons

INCLUDES:
- Accommodation based on 6 nights with breakfast
- Bus transfer
- Guide/mycologist
- Information pack

GENERAL INFORMATION:
Largest part of the day is spent in the forests. Mushroom picking is slow process.

YOUR GUIDE:
Dina Melnere, mycologist

PERIOD OF TRAVEL:
Mid August - First half of October

WALKING:
Easy short walks in woods combined with bus drives.

WEATHER:
Expected temperature from +2 to +20°C, possible rain, need

oyster mushrooms. Accommodation at the hotel Vidzeme in Valmiera. Return to Riga. Accommodation at the hotel Vidzeme in Valmiera. Mushrooming along the steps and edge of the bog. Possible to find boletes (Boletus edulis) and Salska Boletes (Salska Boletes) can see as a spring, Salska Boletes (Salska Boletes) returning to Riga. Accommodation at Island Hotel.

Day 6 Anāli - Sēle - Mērese - Kōle - Pleska - Dundaga - Sēle - Kōle (~140 km)
Breakfast. Free time. Transfer to the airport.

www.countryholidays.lv

Dalība tūrisma izstādēs gadatirgos

Atvērtās dienas apmeklētājiem - Slīteres ceļotāju diena

- Vietējo iniciatīva
- Visas puses pie viena sarunu galda
- Varbūt kļūs par ikgadēju pasākumu
- Jaunu tūrisma produktu izmēģinājuma iespēja
- Atsauksmju analīze

PRAKTISKĀS VADLĪNIJAS PUBLISKO PASĀKUMU ORGANIZĒŠANAI

DABAS TERITORIJĀS

Piemērs - Slīteres Ceļotāju Diena

[LAUKU CEĻOTĀJS]

Seko mums www.celotajs.lv [www.twitter.com/laukucelotajs](https://twitter.com/laukucelotajs)

Tiekamies!

Apmeklētāju monitorings

Tūrisma monitoringa vadlīnijas

1.darba versija

Tūrisma monitoringa metodoloģijas vadlīnijas

-2009 -

VIENS

MINISTRIJA

POLPROF- NATURA Nr. LIFE07ENV/LV/000981

- Elektroniskās apmeklētāju skaitīšana
- Anketēšana
- Intervēšana
- Vizuālais, foto monitorings
- Parauglaukumi
- Statistika dati

Ieteikums

PALDIES!

ka mūs iedvesmojāt un uzticējāties:

- Raimonds Vējonis
- Vija Buša
- Ilona Mendziņa
- Juris Dambis
- Egons Bērziņš
- Slīternieki: Gunta Abaja, Dace Sāmīte, Vilnis Skuja, Jānis Dambītis, Andra Ratkeviča, Inese Roze, Ālanda Pūliņa, Jānis Mednis, Veronika un Edgars Milleri, Baiba Šuvcāne, Elmārs Peterhofs, Dženeta Marinska, Signe Dišlere...

www.polprop.celotajs.lv

“Lauku ceļotājs”

Kalnciema 40, Rīga, tel.+371 67617600

asnate@celotajs.lv www.celotajs.lv